

Universitätsbibliothek Paderborn

**Annvs Diervm Memorabilivm Societatis Iesv. Sive
Commentarius quotidianae virtutis, notabilem vnius, vel
plurium in Societate vitâ functorum, virtute quapiam
insignium memoriam in menses diesque ...**

Nádasi, János

Antverpiae, 1665

II. Die Decembris.

urn:nbn:de:hbz:466:1-9625

ni 29. Décemb. de Anglicis fidei heroibus præclarè loquitur, & particulatim de illis, quos, inquit, nuper Sancta Societas Iesu velut agnos innoxios, in sacris septis, sanctis eruditionibus, acceptissimis Deo hostias saginavit. Videri potest laudatus locus.

P. ALEXANDER
IOANNES BRIANTVS.

Vocatio.
Anglus eodem die ib.
B.V.

Angelici oris, & eloquentiæ, Apostolici spiritus vir, post biennium Londini sacris laboribus impensum, anno 1581. 28. Aprilis in carcerem datum est, ibique fame incredibili, siti, equuleo deinde sibi ac direxerat. Scripsit in carcere epistolam, in qua dicit se ante biennium de Societate ineundam cogitasse, nunc verò Sacramento spopondisse id se facturum. Ante tormenta, recitato Beatissimæ Virginis rosario, se deliciis cœlestibus mirificè perfundi persensit: id quod ipse testatus est: & adiecit in tortura vltimam se quietum, solarij plenum, doloris expertem fuisse. Admittit ad Societatem petiit, & est admissus, votis quoque mox editis. Hæc ille scribens, adiunxit: Testis dies iste, testis

& hoc Chirographum manus meæ in die iudicij. Cum crucem gestans ad Crucifixum. tribunal prodiret, iussus est illam abiicere. Sed ille: Nolo, inquietabat, nolo usque ad mortem vexillum meum, Crucifixi miles, deterere. Ibo ut moriar pro illo qui pro me mortuus est prior. Ita post Campianum pari morte damnatus est, & interfectus. Remundus, & alij quidam, aiunt cum de furca deiectum in pedes constitisse.

P. RICHARDVS
COMBÆVS.

Hibernus.
Hispaniæ.
Dec. 1625.
ætat. 53.
Societ. 34.

Magnus Hibernicæ iuuentutis e-
ducandæ in Hispania Pater fuit, animo ad labores & ad ardua peruen-
cenda constanti. ac pio. Ne negotiis
obrueretur spiritus, vnum diem illi
peculiari studio singulis mensibus as-
signabat. Larrones in via deprehen-
sum arbori alligabant. Sed B. V. & An-
gelo custode in opem vocatis, vincula
la illi soluta illum liberum reli-
quere. Morienti Christus apparuit vt
fertur & amena Beatorum loca o-
stendens, illum ad audienda cœli arca-
na induxit, mox postea vitâ functum. *Christus.*
Mors.

II. DIE DECEMBERIS.

S. FRANCISCVS
XAVERIVS.

2 Decemb.
Hispanus
in Sanc-
tano. 1552.
ætat. 55.
Societ. 18.

Hunc Regio Nauarræ sanguine natum scribunt nonnulli qui antiquiores nobilissimæ illius Domini origines altius repetunt. Natus est anno 1497. quo eodem anno Petrus de Couillam Ord. SSS. Trinitatis, cum in fidei odium ab Indis sagittarum im-

bre perimeretur, prædixit, vnum de primis Patribus Ordinis Clerico-
rum Iesu, in remotissimas Orientis
Indias penetraturum, vt habeat eius
Ordinis Chronicon à Ioane Figueroa
conscriptum. Licet autem alacri, ad
lætiora propenso, & viuido esset inge-
nio, tamen a puero ita est educatus, vt
Virginitatem seruauerit illibatam us-
que ad mortem. Parisiis operam lit-
teris dantem ne domum reuocaret
Castit.
pater.

PP 2

pater, Sanctimonialis, Francisci sio-
tor, intercessor, scribens illum Orien-
tis ac gentium fore Apostolum. Ad-
mirabili Ignatij consuetudine Parisis
peruictus, generosam mentem tran-
stulit ad diuina, & se illi locum inter
primos fundanda Societatis Iesu lapi-
des adiunxit Postea Vicentiae agrum

S. Hieronym.

Baptismus.

Mortui sif-
fici.

Mortui.

Resariorum.

stratos è vita ad superos abiisse. Sæ-
pius tabem ex ulceribus manantem
ore aido suxit, quâ sui odio, quâ pro-
ximi charitate, certè Dei amore. Pro
quodam in sylva se inclementer adeo Mortific-
cæcidit, ut ille strepitu excitatus ac-
currit, eumque vndeque cruentum
viderit, illachrymatus, animo ad mo-
rem illi gerendum undeque ian-
facillimo. Alibi sapientius interdiu se cæ-
cidisse deprehensus est; idque vi tan-
tâ, ut clangescitibus viribus planè
desiceret. Lapidibus nos semel, ca-
lumniis & linguarum dicacium petu-
lantiâ sapientius, aliquando, & sagittis,
appetitus, pro stulto à Bonziis habi-
tus, semel, iterum ac tertio naufragus,
eò semper magis ardebat amore diui-
no & animarum, quo plura tolerabat.
Ad S. Thomæ sepulchrum peregrin-
ans, septem dierum inediâ se mace-
rauit; alias quoque non raro per tres,
4. aut 5. dies ieuanus. Nocte intem-
pestâ orans in templo coram ara Dei-
paræ, dæmonum cantu variè obstre-
pentium turbamentis nî motus, alias
ibidem ab illis etiam dirè verberatus,
Diuinæ Matris opem implorans eos Oratio.
vicit: & orandi consuetudinem non
intermisit, ybi à plagiis illis conualuit.
Malacæ noctu somno, duas horas, re-
liquas precibus transcribebat. Oran-
tis in sylva Xauerij vultus aliquando
radix illustris conspectus est. Cum
sacro fonte permultos ablueret, instar
gigantis excuso corpore eminere,
cum diuinam Eucharistiam flexis ge-
nibus populo distribueret, sublimis in
aëre circumferri est vissus. Fertur se ali-
quando in flumen meruisse ut aestuan-
tis à Deo pectoris calorem quoquo-
modo temperaret. Eius literas, qui-
bus sua pericula & ærumnas & simu-
cæli delicias quibus recreabatur de-
scribebat, legens Ignatius, lachrymas
tenere non poterat. Aliquando sub
dio totis oculis in cælum intentus, &
æstuans

xstians deducta hinc atque inde vesta à pectore intus conflagrante, auditus est amanter queri, ac dicere: *satis est, Domine, satis est!* Alias Roma in Xenodochio quiescens noctu vidit se in amplexu crucis, ac etiam crucis ex alto affluenter exundare alias ex aliis, post alias varias, ac plurimas; symbola earum, quæ illum adhuc exauilandæ manebant ærumnarum; & cælesti siti accensus erupit in illas voces: *Amplius, Domine, amplius, amplius!* Absentia & futura ex vero vates dixit, idque variis, miris, manifestis modis. In duabus procul ab inuicē dissitis locis, eodem tempore conspectus est à testibus pluribus ac luculentis. Ad animas conuertendas vñs est plurimā virginis sui corporis afflictione, ingenio, miraculis, minis, & impigitate mirabili, adeò ut dicatur facile centum millia leucarum ideò confecisse. Ternaufragus, aliquando tabulae vni adhæsit per tres dies ac noctes in mari. Euerit plusquam quadraginta millia Idolorum, pueris etiam Idola certatim diruentibus. In Iaponia magister mirabilium dicebatur. Vñs est vel illustris, vel in aëre sublimis, vel à mentis ac sensuum vñ in diuinis absorptus facile centies; alias inter sacrificandum stans, lucidus, & eleuatus, alias in horto Goano stans item & sublimis, atque cum Deo loquens conspectus est. Hospitio amanter acceptus est à quodam paupere: & illi fortunæ creuere, Deo hospitalitatem coronante liberalitate maiori.

Petrus Vellius vir locuples, Xauerio non paruā auri vi in vñlum quempiam repentinum indigenti, clauem arcæ suæ dederat, vt inde tantum aurii caperet, quantum vellet. Acceptis ex arca trecentis scutis aureis Xauerius clauem restituit; & Petrus arca postea introspecta questus est Xauerio, sc̄ ab illo delusum; nihil enim au-

ri omnino decerptum ex arca: se verò è 30. millibus aureorum illi quindecim millia destinasse, idque animo verè sincero. Placuit Xauerio animus adeò generosus; & post modicum silentium, sublatis in cælum oculis; Et ego, inquit, Petre Velli, pro præmio huius tuæ tam liberalis & promptæ voluntatis, tibi Dei nomine promitto; tuam arcam tibi semper tantum subministraturam, fauente tibi bono Deo, quanto egebis: & tum requiesces in pace, mortis tuæ, quando ventura sit, non inconscius, vt illa te melius paratum reperiatur. Ita exitus prædictio nem approbavit. Nam Petro, licet multis variè iactaretur, tamen subdium nunquam defuit, idque luculentum pro domo vniuersa. Et vbi mortis suæ tempus imminere aduertit amicis valedixit, valens tunc adhuc ac integer: die verò ipso quo discessurus erat ē vita, sc̄ in feretro in templo eomposuit, ac tegi tapete iussit, vt mortui solent. Cantatum inde mortuale Sacrum: & reducto tapete, Petrus in feretro mortuus est, repertus.

Parisijs Ignatius illum ad cælestia *pia colle.* pertraxit cum alijs, tum verò scepè *quaia.* inculcato, & in cor altè illi desixo illo Christi axiomatico: *Quid prodest homini, si mundum vniuersum lucretur, anima verò sua detrimentum patiarunt?* Ea res adeò illi cordi fuit semper, vt in Indiis quoque postea, pluribus, & Iohanni etiam Lusitaniaz Regi, per literas, persæpè suggereret, vt quotidie aliquid temporis pro illa sententia meditatè regustanda seponerent, ac à Deo perspicacem eius penetrandæ intelligentiam flagranter nullo non dispostularent. Olyssippone P. Simonem Rodericum quartuā pertinaci afflatum, amplexu persanauit. Equitem aliquando nudipes secutus est, vt itineris ducem ne amitteret, pedibus ad spinas, vel alio offendiculo cruentatis.

PPP 3

Cūm

Tati.

Crucis.

Oiane.

Charitas.

Ecclesiast.

Sancti.

B.V.

tre.

lias

tus,

eos Oratio.

non

uit.

re-

au-

ndo

sum

star

ere,

Eucharist.

Amet Dñ.

ali-

tau-

uo-

qui-

mu-

def-

mas

sub-

s,

ians

*Conf. quot.**Sacrum.**Examen.**Oratio.**Paupertas.**Crucifixus.*

Cum in demiciliis nostris esset, omnes accendebat exemplo, instar flammarum spitantis. Incredibili accusatione ad leges omnes erat perquisitè attenatus, ne quam omitteret. Nullo die omitterebat conscientiam expiare pœnitentiæ Sacramento, ut ad altare Domini mundior accederet. Certè ad primum Sacrificium Vicentiae celebrandum, se per 40. ipsos dies asperrimo vitæ genere ac summo in silentio præparauit. Conscientiae arcana bis introspiciebat quotidie examine diligentius. Ut se ad horas Canonicas flagrantius recitandas accenderet, hymnum *Veni creator Spiritus* inflammatu animi sensu recitabat: & sèpè interdiu, itemque noctu ardètissimis suspiriis breues preces vibrabat in cælum, nunc Iesum, nunc Mariam appellans, aut selectas quasdem è diuinis litteris scintillas deponens, & vultu instar Seraphini ardente amabilis atque admirabilis. Fœminas non nisi aliis præsentibus audiebat, etiam confitentes. Domi cùm inter socios versaretur, ea quibus egebat, mendicato sibi præberi volebat, ceu eleemosynam pauperi erogatam.

De Ignatio non aliter loquebatur quam de Sancto: addebatque illi semper Sancti Patris nomen. A diuersis Nationibus intellectus est in concione, quam unico idiomate faciebat. Aliunt aliqui, eum facilè 30. linguis diuersis loqui auditum. Maris aquam tergit, & dulcem reddidit, tempestate quoque sedatâ modo mirabiliter, ac repente. Aliunt etiam tigrides mortalibus infestas è Sanciano Insula abiuisse, cum eò appulisset Xauerius.

Christi cruci affixi simulachrum, quod secum gestabat semper, in mare aliquando delapsum cancer marinus chelis prehensum illi è mari velut manu porrexit, id quod Xauerius fuisse ante ad Dvum precibus impetrârat.

Xauerio in India grauius quidpiam tolerante, Crucifixus in natali Xauerij Domo in Hispania sudabat: & anno 1552. (quo Xauerius 2. Decembris feriâ vi. decepsit è vita) singulis hebdomadis feriâ sextâ visus est idem Crucifixus sanguineo sudore perfundi. Corpus illius etiam in calce incorruptum ac odore fragrans, erecta eius nomine templâ, vetera & noua quotannis prodigia passim increbrescentia dabit fortasse alius annorum serie distincta.

Iacobus Bosius in signis Ecclesie Dei, Vniuersi, inquit, hæretici ab Ecclesiæ Christianæ constitutione per tota secula, per annos mille quingentos, & amplius, haud traduxere ad hæretes suas tot gentes, aut idololatras, aut alioquin à Christi cultu alienas, quot vñus Xauerius ad cultum Christi annis vndeclim. Vnus Xauerius plures gentes, plures homines annis vndeclim Christo adiunxit, quām innumerata hæreticorum millia ex omni gente & natione è roto orbe terrarum, per annos mille quingentos. Ita ille. At Lib 6. hæc vetera. Nouum istud quod in India nuper accidisse scribit Oliuerius Bonartius, id quod plures testes iure iurando affirmarunt. Nauis Malacâ Goam tendens, inter syrtes & noctem imminentem hærens, ope S. Xauerij voto lampadis argenteæ ad eius tumulum appendendæ implorati emerit: cùm Sol qui ad occasum vargebatur, & editus ita latebat ut conspicere non posset, subito effusit, & eodem loco stetit quinque & amplius horas, quanto tempore egebant ut ex angustissimo & longissimo freto enauigare possent. Ita Bonartius.

Vincentius Carrafa Præp. Generalis Societatis Iesu in ea quam ad Societatem scripsit epistola, ait S. Xauerio fuisse solemne perpetuumque consilium quod suis dabat: *Vince te ipsum;* &

& eius toties iterati causam rogatum respondisse id ferè quod olim in alio argumento B. Ioannes : *Quia hoc tantum didici ex optimo parente nostro Ignatio.* Cultus S. Xauerij ob stupenda, & noua Neapoli, Potamij, Græcij, Leobij, Posonij, in Belgio, alibique miracula est magnus. Colit illum enixè Viennæ aula Cæsarea. Multi hebdomadam Xauerianam celebrant: multi nouendali cultu eum honorant. Etiam templo illius increbrescunt. Dum ista scribo, Georgius Lippai Archiepiscopus Strigoniensis Trencinij in Hungaria, Collegio suo, & Domui probationis quam fundauit, templum erexit S. Xauerij nomine per insigne. Vidi eiusdem ac S.P. Ignatij templum Viennæ in Austria. In Italia eiusdem templo visuntur Neapoli, Genuæ, Arimini, Brugis in Belgio, Tridenti in Tyroli, in Spital in Carinthia, Chiqualij in Salsetis Indiae orientalis. Nec dubito his plura esse: quæ, vt dixi, alias fortasse daturus est.

Multa hic de illo passim leges in variis erga quos cœlestem suam beneficentiam exhibuit Xauerius. Non paucæ Vrbes illum Patronum habent ut Neapolis, ac aliae. Non paucæ Congregationes sub eius auspiciis erectæ. Sunt & qui assumpto Xauerij nomine se incitent ad Apostolicam virtutem: quos inter fuit qui post annum 1650. die incertum quo, cæsus à Tartaris est in Sinarum Regno P. Andreas Xauerius, olim Koffler, Austriacus. Is interrogatus à barbaro quid doceret,

respondit, se legem diuinam docere cuius breuissimum compendium esset signum Crucis: quod exhibere iussus, fronti, ori, pectori impressit: mox ductâ à fronte ad pectus, & inde ad sinistrum ac deinde ad dextrum humerum manu (vt fieri mos est) idem exprimens addidit idiomatice Sinico hæc verba: *Per signum Crucis de inimicis nostris libera nos, Deus noster.* Ita P. Onuphrius Borges ex Metropoli Tonquinensi Regni anno 1659. 20. Octob. ad P. Gosiunum Nickel Præpositum Generalem. Hisce auditis Tartarus stricto acinace P. Xauerium medium in Crucis formam concidit ducto profundo vulnere à capite ad pectus, & ad dextrum humerum à sinistro. Matrem Imperatoris, eius opéra conuersem, & alia plura de illo particulariter scribenda expectamus.

P E T R V S

OCHOA NOVITIUS.

VT ad Societatem penetraret, ar- Hispanus
riturus, impetravit ut tria Societatis Limæ. 2.
vota conciperet. Mox cum dæmone. Dec. 1604.
colluctari visus, eo certamine supéra-
to, Christum cum Cruce in humeris, Christus.
& S.P. Ignatium cum ijs de Societate
qui in fidei odium cæsi mortem glo- S.P. Ignatius.
riosam oppetiueré videre sibi est vi-
sus, eosque habuit in extremo agone Mors.
præclarissimos adiutores. Vide Annas
1604. pag. 245.

III. DIE